

bus etiam fallere solitis credi faciat. Hoc ergo pondere in præsenti quoque causa admonet Deus atque præscribit, et ut nullus hoc quod Traduciani asserunt, de populo suspicetur, et Deum non posse eo quem detestatur modo judicare, cognoscat. « Vivo ego, dicit Adonai Dominus, » si amplius dicetur parabola hæc in Israël¹. »

AUG. « Non dicetur in Israel, » recte dices, si veros Israëlitas regeneratos videres, in quibus hoc non dicetur. Nam in his qui non regenerantur, merito dicitur: quoniam non sunt Israël, secundum id quod ait ad Romanos Apostolus: « Non enim omnes qui ex Israël, hi sunt » Israël²: » ubi sine dubio filios Novi Testamenti, hoc est, filios promissionis volebat intelligi. Denique sequitur: « Sed in Isaac vocabitur tibi semen, hoc est, non qui » filii carnis, hi filii Dei, sed filii promissionis deputan- » tur in semine³. »

XLII. JUL. « Quid est hoc: Amplius non dicetur: cum hoc usque hodie tantis Manichæorum conatibus asseratur? Sed hoc est quod indicat, quoniam nemo qui est de populo Israël, vel qui hujus Scripturæ auctoritatem suscipit, post definitionem meam tale quid audebit accredere. Porro omnis qui in illa opinione perstiterit, nec his obedit Litteris, nec in eo qui est verus Israël annumerabitur. »

AUG. Si ergo post definitionem suam vult intelligi Deus hoc neminem crediturum; quærendum est, cur ante hanc non improbe credebatur, peccata patrum etiam in filios esse reddenda? Etsi bene quæritur, inveniatur propter obnoxiam generationem dictum, « Reddam pec- » cata patrum in filios⁴. » Unde natum est proverbium illud de uvis acerbis. Propter liberam vero regenerationem promissum est Testamentum Novum, ubi hoc am-

¹ Ezech. XVIII, 3. — ² Rom. IX, 6. — ³ Ibid. 8. — ⁴ Deut. V, 9.

plius non dicatur; quia hæreditati damnosæ quæ venit ex Adam, per Christi gratiam renuntiatur, quando renuntiatur huic sæculo, ubi necesse est premi iugo gravi filios Adam¹, non utique injuste, a die exitus de ventre matris eorum, usque in diem sepulturæ in matrem omnium; unde sacra mysteria, etiam parvulis renuntiantibus, satis quid agatur ostendunt.

XLIII. JUL. « Postquam parabolæ illius vanitate reprehensa, sanxit sententiam promulgatione atque obtestatione divina, etiam justitiæ suæ dignatur aperire rationem, cur necessitudines peccatis non graventur alienis. « Quoniam omnes animæ, inquit, meæ sunt, quemadmodum anima, » patris, ita et anima filii, omnes animæ meæ sunt: anima » quæ peccat, ipsa morietur². » Quare ergo esset æquissima sententiæ ista moderatio, proprietate quoque ostendit animarum. »

AUG. Ista proprietas animarum ad vitas pertinet separatas. Non enim renasci aliquis nisi natus potest. Quare autem decimatus est Levi cum esset in lumbis Abrahæ, nisi quia nondum in eis fuerat suarum proprietates animarum?

XLIV. JUL. « Cum anima, inquit, patris mea sit, et anima filii mea sit; (quo testimonio, ut multis aliis, docetur, animam nihil debere seminibus, quam Deus juri suo vindicat); iniquissimum, inquit, et stolidum est, ut mea res, mea imago alienis gravetur operibus. »

AUG. Separas ergo carnem a jure Dei, quem putas animam solam juri proprio vindicare; et oblitus es quod scriptum est « Sicut enim mulier ex viro, ita et vir » per mulierem, omnia autem ex Deo³? » Quod certe aut secundum carnem dictum est, aut secundum utrumque; non tamen secundum animam solam. Quod autem tibi

¹ Eccli. XL, 1. — ² Ezech. XVIII, 4. — ³ I Cor. XI, 12.

placet ut dicat Deus : « Iniquissimum et stolidum est, ut mea res, mea imago alienis gravetur operibus : » cur non quæris unde sit justum, ut anima carne de parentibus tracta et ipsius Dei gravetur operibus? Corpus enim corruptibile aggravat animam¹. Et puto te agnoscere, Dei opus esse etiam corruptibile corpus. Quid igitur meruit imago Dei, ut ad impedimentum rerum sciendarum corruptibili corpore gravetur, si nullum est originale peccatum? Cur autem non etiam hoc facis Deum dicere, Iniquissimum et stolidum est, ut mea res, mea imago per infidelitatem vel negligentiam parentum vel quorumlibet inter quos vivit, vel per quamcumque necessitatem, sine baptismo de corpore exeat, et ad regnum meum non admittatur nec vita vivat, quia carnem sanctam non manducavit, nec sanguinem bibit²? An et contra istam Christi sententiam disputabis atque clamabis, dicens, Prorsus, etiamsi non manducaverit carnem Christi, neque biberit ejus sanguinem, vita vivet? O vocem, cujus, nisi antichristi? Vade, dic ista doce ista : audiant te Christiani viri et foeminae, audiant homines mente corrupti, reprobi circa fidem : audiant te, ament te, honorent te, pascant, vestiant, ornent te, et perditum sequendo perdant et se. « Sed novit Dominus qui sunt ejus³, » nec desperandum est et de vobis, quandin patientia ejus impenditur vobis.

XLV. JUL. « Cui hunc statum dedi, ut ei nolenti nemo noceret externus, sed sponte capesseret vel peccatum vel justitiam, vel præmium vel reatum. »

AUG. De prima hominis natura hoc dici potest, non de ista vitiata atque damnata. Neque enim et in paradiso ante peccatum aggravabat animam corpus corruptibile : aut vero usque adeo vos mente corrupti estis, ut etiam hoc dicere audeatis. Si autem non audeatis, dicite quare

¹ Sap. ix, 15. — ² Joan. vi, 54. — ³ 2 Tim. ii, 19.

corruptibili corpore imago Dei meruerit aggravari, qui non vultis cum catholica Ecclesia peccati originem confiteri.

XLVI. JUL. « Indignaris itaque mihi cur juranti magis Deo credam, quam Manichæo somnianti qui nulla præsertim, si non sanæ fidei testimonia, vel argumenta promittit vigilantis ingenii : quæ licet nunquam tanta inveniri queant, ut veritatis valeant fundamenta convellere; tamen quæ vel impræsentiarum contra stoliditatis pudorem solatii quidpiam, si apte dicerentur, afferrent. Persistit Deus, id quod sacrum fecerat præcipiendo, communicare jurando. Pergit planum facere etiam per exempla quod sancit, et dicit quia si fuerit homo omnes justitiæ species impolluta devotione custodiens, et hic genuerit filium qui pestilentibus moribus adhærescat, atque ab itineribus deflectat paternis, nihil ei prosit tanta patris cura justitiæ comparata nobilitas. Atque item e regione hujus peccatoris filium statuit, patris sui vias consilio meliore fugientem, ostenditque nihil ei nocere iniquitatem parentis. Paremq; conditionem justitiæ facit atque peccati, asserens vitia generantium ita non ire per semina, sicut non queunt ire virtutes; sed ad jus suum omnes animas pertinere : per quod et illud ostenditur profanum, quod dicit nascentium et animas et corpora a jure diaboli possideri. »

AUG. Jam tibi responsum est : inaniter verbosaris. Totus homo, hoc est, et anima et corpus, per substantiam suam ad jus pertinet Creatoris : per vitium vero, quod nulla substantia est, diabolo est mancipatus; sub eadem tamen potestate Creatoris, sub qua et ipse est diabolus constitutus.

XLVII. JUL. « Asserta examinis sui libra, jam tunc opinionem vestram in his qui similia arbitrabantur, accu-

sat. Et dixistis : « Quid est, quod non accepit iniquitatem » patris sui filius? quoniam anima, inquit, quæ peccat, » ipsa morietur : filius autem non accipiet injustitiam » patris sui, neque pater accipiet injustitiam filii sui : » justitia justi super ipsum erit, et iniquitas iniqui super » ipsum erit ¹. » Quis nostrum hinc cum tanta diligentia unquam disputare potuisset, cum quanta Deus per os Prophetæ sui dividendo, comparando, repetendoque disseruit? »

AUG. Et tamen cum hoc fecerit Deus, tantæ perspicuitati verborum ejus misces loquacitatem tuam, sciens bonam non esse causam tuam.

XLVIII. JUL. « Verum non hoc solum explanasse contentus, aliud quoque ad confirmationem justitiæ hujus a misericordiæ operibus admovet argumentum; et pronuntiat, illis ipsis personis quæ sponte peccaverunt, si ad poenitentiam emendationemque confugerint, errores præteritos non nocere. « Iniquus, inquit, si convertat se ab » iniquitatibus suis quas fecit, et custodiat mandata mea; » omnia delicta ejus quæcumque fecit, non erunt in » memoria; in sua justitia quam fecit, vita vivet ². » Id est, cum in hoc sim proposito clementiæ, ut etiam propria indulgeam peccata correctis, qui potest fieri ut impetrem aliena nascentibus? aut sinunt res, ut si apud me rea innocentia, cum conditur; apud quem est efficax, si vel interpolata repetatur.

AUG. Alia est causa poenitentium, alia nascentium. Nam prorsus quomodo justum ostendatis Deum, non invenitis, si et in nascentibus nulla peccata invenit, et eos tamen corruptibili corpore, et tot tantisque insuper calamitatibus aggravat. Non enim numerari possunt mala quæ patiuntur infantes, febrem, tussim, scabiem, dolo-

¹ Ezech. xviii, 19, 20. — ² Ibid. 21, 22.

res quorumque membrorum, ventris fluxum, lumbricos, et alia innumerabilia ex ipsa carne existentia, et ipsarum curationum quam morborum plura tormenta, et extrinsecus ictus vulnerum, plagas verberum, incursus dæmonum. Vos autem sapientes hæretici, ne fateamini originale peccatum, parati estis talibus floribus implere paradisum. Si enim hæc ibi futura fuisse non dicitis; quæro cur sint in parvulis nullum habentibus, ut contenditis, omnino peccatum? Si autem et ista ibi futura fuisse non erubescitis dicere; quales Christiani sitis, quid nos opus est dicere?

XLIX. JUL. « Displicuit hoc cultoribus idolorum : displicet et vobis fides nostra quam videtis hac lege formatam. Dixerunt ergo profani : « Non est recta via Do- » mini. Audite ergo, inquit, domus Israël, Numquid non » est via mea recta? nonne via vestra non est æqua? Ideo » unumquemque vestrum secundum viam vestram judi- » cabo vos, dicit Adonai Dominus ¹. » Perspicis-ne quibus testimoniis muniamur? Num aliqua sectamur ambigua? num aucupamur verba generalia? num aut debilibus aut involutis argumentis fidem tuemur? Execramur quod execratur Deus, intelligimus quod exponit Deus, disserimus quod disputavit Deus, credimus propter quod juravit Deus. « Non accipiet iniquitatem patris sui filius, neque » pater accipiet injustitiam filii sui : justitia justi super » ipsum erit, et iniquitas iniqui super ipsum erit ². » Quomodo se Deus judicaturum promittat relucet, id est, nec peccata parentum imputare filiis, nec filiorum parentibus : ac per hoc, constitit etiam testimoniis Scripturarum, de quo ambigi ratio non sinebat, eam videlicet justitiam Deum tenere in judiciis suis quam tenuit in præceptis. »

AUG. Hinc saltem intellige, de his ista locutum Deum

¹ Ezech. xviii, 25-30. — ² Ibid. 20.

patribus et filiis, qui separatim jam viverent; quia cum dixisset: « Non accipiet iniquitatem patris sui filius, neque pater accipiet injustitiam filii sui, » mox addidit: « Justitia justi super ipsum erit. » Numquid enim in hoc sæculo dici parvulo potest, quod justitia ejus super ipsum sit; quando quidem per vitam propriam nec juste, nec inique adhuc potest vivere? Quidquid igitur poenarum in hac ætate patitur, quo merito patitur, si nullum ex parentibus traxit? Cum justissimus Deus poenas immeritas nec infligat alicui, nec infligi sinat: nec dici possit, ad exercendam virtutem parvuli, quæ adhuc in eo nulla est, hæc mala eum perpeti. Porro si futurum sæculum cogites, quod pertinet ad hæreditatem Testamenti Novi; etiam de parvulis rectissime dicitur, qui in ipsa ætate moriuntur: Justitia justi super ipsum erit, et iniquitas iniqui super ipsum erit. Sic enim discernetur a regenerato generatus, ut in eo regno iste vita vivat, in quo justitia inhabitat; in eo autem supplicio ille morte moriatur, in quo cruciatur iniquitas. Sed quæ istius justitia, nisi quæ in illum transit a Christo, in quo omnes vivificabuntur: et quæ hujus iniquitas nisi quæ in illum transiit ex Adam, in quo omnes moriuntur.

L. JUL. « Sed ne forte simpliciorum auribus tali cavillo coneris illudere, ut dicas Deum hic de his qui perfectæ sunt ætatis locutum, id est, ut illis filiis parentum crimina diceret non nocere, qui naturale malum operum suorum sanctitate vacuassent: ostendendum est nihil hanc promovere fraudem. Quamvis enim absolute præscripserit Deus, quoniam iniquitas parentum non addicat filios innocentes, sed unusquisque propriis iniquitatibus arguatur; nec hinc fidelis animus possit ambigere: tamen ut opinionis tuæ confossum tot fulminibus legis retracemus cadaver, quatenus accipiendam hanc Dei dispu-

tationem putabis, videlicet ut parentum, sicut nec adultis, ita nec nascentibus filiis obsint delicta? An ut tantummodo jam grandioris ætatis et justitiam operantibus non sinantur nocere; parvulos autem, antequam per propriam justitiam naturale virus exhauriant, scelere generantium gravari, sicque fiat quod per Prophetam Deus futurum negavit? »

AUG. In eo sic fit quod alio loco dicit Deus, « Reddam » peccata patrum in filios¹. » Cum enim utrumque ipse dicat, id est, et patrum ad filios non pertinere peccata, et reddere se in filios patrum peccata: non potest utique sibi esse contrarius. Et ideo recte, quærentibus quomodo utrumque sit verum, unum horum generationi, alterum regenerationi intelligitur convenire. Tu qui pervertis cor tuum, cave illum; et quod verum audis, non vocabis cavillum.

LI. JUL. « Sed ad hoc nos referimus. Et illud ergo aliud quod paribus momentis appenditur, fieri profiteri, id est, ut justitiæ parentum filiis suis prosint, eosque sanctificent, atque illis tantummodo non dicantur prodesse, qui grandioris jam ævi, natales justitias propriis attrivere criminibus: ut quia utrumque a Deo negatum, et alterum alterius exemplo dissertum atque inculcatum est, quam tu negationem rationibus tuis videns esse contrariam, in parvulis mentitam esse contendis, ambas ejus partes nascentum conditione confutes. Quod cum feceris, duo mala pariter perpetrabis, unum quod oppugnat² sententiam Dei, aliud quoniam nasci de justo justum, et de criminoso asseris criminosum.

AUG. Negationem Prophetæ non dico mentitam, sed a te non intellectam. Ille quippe regenerationem prophetavit, quæ a peccatis parentum ad Dei, non ad hominum

¹ Deut. v, 9. — ² Forte oppugnas.

judicium pertinentibus, sola filios esse præstat alienos: tu autem dum negas generationem contagium mortis antiquæ de patribus trahere, ipsam regenerationis causam conaris extinguere. Quamvis enim lavacrum regenerationis, quidquid peccatorum invenerit, diluat; tamen alia peccata possent et poenitendo sanari; sicut possunt in eis, quos iterum regenerare fas non est. Illud vero quod generatione contrahitur, nisi regeneratione non solvitur. Justus ergo ex Deo, non ex homine nascitur¹; quoniam renascendo, non nascendo fit justus: unde etiam tales filii Dei vocantur. Lege Evangelium: « Non ex sanguinibus, » neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed » ex Deo nati sunt². » Quid quæris rerum genera multum diversa conjungere? Homines hominum carne nascuntur, Dei Spiritu renascuntur. Quid ergo mirum, si quemadmodum de Spiritu justitiæ sumit homo justitiam, ita de carne peccati trahit originale peccatum? Neque enim venisset homo unus ad liberandos nos in similitudine carnis peccati, nisi omnium nostrum esset caro peccati. Cum igitur huic gratiæ christianæ sit inimica hæresis vestra, adhuc mirari et conqueri audetis, quod vos Christi detestetur Ecclesia?

LII. JUL. « Si autem non sustinens reclamantis strepitum veritatis, alio tentaris effugere, in plagas incidēs fortiores. Nam si dicas, vera quidem est Prophetæ sententia, sed in personis grandioribus, quæ dicit necessitudines culpis mutuis non gravari; in parvulis autem ab una sui parte mentitur, quæ dicit eos reos non esse ob scelera generantium; in alia autem non mentitur, in qua asserit eos nullis parentum virtutibus sublevari, tunc plane fœdissimam non disputandi, sed confingendi; non eloquendi, sed loquendi; non postremo sani hominis,

¹ Prosper sent. 301. — ² Joan. 1, 13.

sed excidentis sensu Manichæi libidinem publicabis: si tibi putes contra perspicuam rationem, contra honorem Dei, contra exempla, contra testimonia præceptorum, contra expositionem judiciorum, quod libuerit licere respuere, et quod delectarit assumere.

Aug. Sententia Prophetæ ex parte nulla mentitur: sed tu non intelligens quod per illam prophetatur, ut non dicam mentiris, certe (quod sine injuria tua dixerim) nescis quid loquaris. Nam et hoc quod dicis asserere Prophetam, « Nullis parentum virtutibus filios sublevari; » quomodo et quatenus accipiatur, interest plurimum. Numquid enim vos negatis, fide parentum regenerandos offerri filios Ecclesiæ matri, et baptizandos ministris Dei? Quomodo ergo nullis parentum virtutibus filii sublevantur? An christianam fidem dicere audebis nullam esse virtutem? An non sublevantur, cum in Dei regnum non aliter quam eadem regeneratione mittuntur? In ipsis quoque beneficiis temporalibus quare dicitur ad Isaac, « Faciam tibi propter Abraham patrem tuum¹. » Quare etiam Loth filius fratris Abrahæ, patrui sui meritis adjuvatur, si nullis parentum virtutibus filii sublevantur? Quare postremo et propter peccata Salomonis filio ejus regnum minuitur², et propter bona merita David non totum tollitur, si nullis peccatis parentum filii gravantur, aut nullis virtutibus sublevantur? Homo linguæ, non cordate, ista discerne: hic vide, si potes, quid per Ezechielem fuerit prophetatum. In aperto est enim, nec patrem non regeneratum obesse filio regenerato, ad capessendam vitam æternam, de qua dictum est, « Vita vivet³; » nec patrem regeneratum prodesse ad hoc ipsum filio non regenerato; nec vicissim filium patri aut prodesse regeneratum non regenerato, aut obesse non

¹ Gen. xxvi, 24. — ² 3 Reg. xi, 11. — ³ Ezech. xviii, 9.

regeneratum regenerato, ut ille vita vivat, vel iste morte moriatur. Si autem ista non potes videre, cur nec tacere?

LIII. JUL. « Quis tu es, qui cestro Marcionis concitatus in excidium æquitatis irrumpas? Qui sub censuram linguæ tuæ mysteriis adhuc Manichæorum lubricæ, Dei tam judicia quam præcepta compellas? Nemo hoc unquam facere, nisi qui prius ea negavit, aggressus est. Tu testamentum Dei, quod ratio, æquitas, pietas, veritas, fide scribentibus Prophetis, quasi quidam sacrorum testium ordo signavit, audebis Manichæo auctore perumpere. Olim et intelligentiæ sanctitatem, et religionis speciem perdidisti, si hac sententia, quæ apud Ezechielem est, traducis tuæ putes aut auxilium reperiri, aut exitium non teneri. »

AUG. Spatiatur loquacitas inopiæ copiosa, ubi non cernitur, vel etiam si cernitur, spernitur veritas; ubi est non verborum vanissima, sed rerum certissima copia. Aliud est directus veridicus, aliud disertus maledicus. Propheta filiis et patribus suas vitas separatim ducentibus vera dicit: tu Manichæorum nomine catholicis Prophetam recte intelligentibus Pelagiana rabie maledicis.

LIV. JUL. « Iniquitas iniqui, inquit, super caput » ejus: unumquemque vestrum secundum vias suas judicabo. Non morientur patres pro filiis, neque filii pro parentibus: anima, inquit, quæ peccat, ipsa morietur: » quoniam omnes animæ meæ sunt, unumquemque pro » suis iniquitatibus judicabo¹. »

AUG. Deus qui hæc dicit, ipse est Deus qui dicit, « Reddam peccata patrum in filios². » Nisi intellexeris quomodo utrumque sit verum, nullo modo credas Pro-

¹ Ezech. XVIII, 20. — ² Deut. V, 9.

phetam te intellexisse veridicum, quantalibet te patiar loquacitate maledicum.

LV. JUL. « En cui luci, cui populo sententiarum, cui dignitate judiciorum tradux tua et convitium facere non timet, et conatur inferre præjudicium. Hic dubium non est, quia non te pudeat illud dicere, quod videtur reliquum, id est, ut respondeas veram Prophetæ, imo Dei per Prophetam, esse sententiam, insuperabilem prudentum rationem, qua docetur iniquissimum, ut peccata parentum filiis imputentur. »

AUG. Erubescere, tu es iniquissimus: nam qui dixit, Reddam peccata patrum in filios, non est iniquus.

LVI. JUL. « Nec te hoc putare, quia reatu voluntatis semina omnium hominum polluantur: sed tamen hanc justitiam in Adæ solius crimine non valere; ipsius unum esse peccatum, quod omnibus imputetur. Ad quod ego, quid prius facere debeam nescio: rideam-ne, quod ineptiæ exigunt singulares? sed multorum perditio quos decipitis, miserationem expectabat et lacrymas. Serio ergo mœrore conficiar? sed argumentorum tuorum prodigia incutiunt, quamvis mœsto animo, cachinnum. »

AUG. Dic quod dicturus es, egregie corrector; quo auctore deceptor est credendus Ambrosius, de quo ait Pelagius magister tuus¹, quod ejus fidem, et purissimum in Scripturis sensum ne inimicus quidem ausus est reprehendere. Tu eum reprehende: fortior enim es atque potentior inimicus crucis Christi, quam si esses inimicus Ambrosii: audacius invides gratiæ Dei, quam si invideres illi homini Dei. Reprehende, inquam, inride exagitando, desle dolendo: potes enim vi magna eloquentiæ in urbanitatem ducere vanitatem tuam, et in misericordiam transfigurare vecordiam. Dic ergo illum virum errasse

¹ Pelagius de Ambrosio. Vide supra lib. de Gratia Christ. c. 42 et 43.

deformiter, desipuisse infeliciter, affirmando discordiam concupiscentiæ carnis et spiritus in naturam ex primi hominis prævaricatione vertisse¹? Quis enim sine illa nascitur, ex quo cœperunt homines nasci, nascendo utique in carne peccati? Sed tu homo acutissimus, non credens tale ac tantum illud fuisse peccatum, ut posset in hoc malum tunc ipsam mutare naturam, eamque ineffabilis apostasiæ merito facere cum stirpe damnandam; hoc quod omnes sobrii malum sentiunt, malum judicant, ebrius Pelagiano dogmate asseris bonum. Mirabili enim facundia potes, eam quam sancti accusant gemitibus, tu laudibus ornare libidinem, et tamen prorsus, qualis et nunc est, se scilicet nolentibus ingentem, et ad certamen provocantem corda castorum, tanquam formosum et amœnum lignum, etiam si nemo ibi peccasset, inter paradisi nemora collocare. Erubescere, beatitudo Pelagianorum; et vide quo fugias, quia casti te fugiunt.

LVII. JUL. « Quis enim hoc, si quid sæculo huic superfuerit ætatis, monumentis poterit credere litterarum, extitisse videlicet hominem, qui crederet et juraret, non esse naturale, quod esset naturale; non esse generationis, quod esset generationis; non pertinere ad conditionem parentum, quod ad aliquos non ob aliud pertineret, nisi quia fuissent parentes? Puto quod conficta hæc, magis quam ab ullis defensa mortalibus, arbitretur secutura generatio. Hos enim natatus, et has nauseas, atque hos vomitus, vestra natio fidesque perpetitur, qui dicitis: Non possunt parentum peccata ad filios decurrere per naturam, quia res arbitrii seminibus non ligatur; sed peccatum Adæ, quod de voluntate conceptum est, transit in omnes homines per naturam, quia res arbitrii seminibus illigata est: non damnat etiam Deus filios pro

¹ Lib. 7. in Luc. c. 12. 52.

peccatis parentum, quia summæ iniquitatis est; sed damnat Adæ posteros propter peccatum parentum, quod nulla potest justitia vindicari: non pertinet postremo ad conditionem generationis, quia hi qui conjuges sunt, fiunt parentes; quod non ob aliud pertinuit ad Adam, nisi quia conjugii lege generavit. Hoccine cursum gubernare est, an natare? hoccine est conficere, an nauseare? hoccine est sumere aliquid solidum, an semper evomere? Iisdem sermonibus quod negaveris affirmas, iisdem lineis quod affirmaveris denegas; et irasceris cur non acquiescamus homini, qui gravi morbo ruptus non potest tenere quod suscipit.»

AUG. Absit ut dicamus, aliorum patrum in filios Deum peccata non reddere: cum Scriptura divina toties nominatimque testetur, pro quibus patrum peccatis in quos eorum filios vindicta processerit; usque adeo ut quoddam peccatum grave regis Achab, parens ei Deus, in ejus filium vindicare distulerit¹. Sed quis modus et quæ sit divinæ ratio et mensura justitiæ de aliorum patrum peccatis, ut reddantur in filios, indagare quis potest? Propter quod Deus sibi tenuit ista judicia, hominem vero judicantem sic vindicare prohibuit. Sed apostasia primi hominis, in quo summa erat, et nullo impediēbatur vitio libertas propriæ voluntatis, tam magnum peccatum fuit, ut ruina ejus natura humana esset tota collapsa: quod indicat humani generis tanta miseria, quæ a primis ploratibus vagientium usque ad expirantium novissimos halitus omnibus nota est; ita ut qui eam negant, majorem partem sibi vindicent humanæ miseriæ tam horribili et incredibili cæcitate: sicut vos facitis, qui mortalem Adam ita factum, ut sive peccaret, sive non peccaret, moriturus esset, etiam post judicium Palæstinum, ubi vos ista

¹ 3 Reg. xxi, 29.